

How to make a complaint - Fijian

Na sala ni kena vakaraitaki na kudru

Na vale ni volavola ka yacana na Office of the Inspectorate, e dau vakaqaqa na nodra kudru na curu tiko e vale ni veivesu, kei ira era cala vakalawa e na veivanua vakaitikotiko.

Vakararaba sara, e dodonu me tekivutaki mai ra sara na kena wali na kudru taucoko.

Vei ira na curu tiko e vale ni veivesu, na i matai ni sala me ra muria sa i koya na nodra vakayagataka na PC.01. Kevaka ko sa muria na sala oqori, ia ko nanuma ni sega ni veiganiti na veiqraravi e caka me baleta na nomu kudru, e rawa ni ko kauta vakadodonu sara na nomu kudru ki na Vale ni Volavola ni Inspectorate.

E rawa ni kau vakadodonu sara ki na Vale ni Volavola ni Inspectorate na kudru me baleta na leqa tubu koso se leqa ni veitaqomaki. E rawa na veitaratara mai kei keitou e na talevoni, meli livaliva, se me volai mai. Kevaka ko sega ni muria na sala ni vakaraitaki kudru e virikotori toka e cake, e na vakau lesu tale ki na vale ni veivesu na nomu kudru.

E na dau vakaraitaka tiko yani vei iko na vakaileslesi e qarava tiko na nomu kudru, na veivakaqaqa sa caka tiko, vata kei na kena macala. Keitou na rogoca na veika ko leqataka ka vakaqaqa sara vakadodonu.

E yaga vakalevu sara na kena vakaraitaki na kudru, ni vuksi keitou me keitou kidava rawa kina na veileqa e rawa ni yaco, kei na kena vakavinakataki cake na veika tale e so.

Era tu na veitabana tale e so ko rawa ni la'ki vakaraitaka kina na nomu kudru, me vaka na Vale ni Volavola ni Ombudsman ka dau ciqomi kina na kudru ni veika vakamatanitu, kei na Komisina ni Tabana ni Bula kei na Vakaleqai ni i Tuvaki ni Yago (Health and Disability Commissioner). E rawa ni kunei na sala ni veitaratara kei ratou e na website oqo.

E dau dikeva tale ga na Vale ni Volavola ni Inspectorate na veika me baleta na kena vakatabui na veisiko (Visitor Prohibition Orders).

Ko ira era cakava na cala ka ra qaravi tiko e na ruku ni Tabana ni Veivunauci ni Lewe ni Vanua Vakaitikotiko (Community Corrections), era rawa ni la'ki vakaraitaka na nodra kudru ki na Vale ni Volavola ni Inspectorate. Ia, me ra veitaratara taumada kei na dua na vakaileslesi e na Tabana ni Veivunauci ni Lewe ni Vanua Vakaitikotiko me tovolea ko koya me walia na leqa e tiko. Kevaka e ra sega ni vakacegu me ra qai vakamuria na sala e dau rogoci kina na kudru e na veiqraravi ni Tabana ni Veivunauci ni Lewe ni Vanua Vakaitikotiko.

Na sala ni veitaratara kei na Vale ni Volavola ni Inspectorate me vakaraitaki kina na kudru

Talevoni: 0800 225 697

Meli livaliva: inspectorate@corrections.govt.nz

Vanua me vakau kina na i vola:

Office of the Inspectorate

Department of Corrections

Private Box 1206
Wellington 6140

E dodonu me vakaraitaki e na kudru na yaca i koya na kaivesu se ko koya e cakava na cala, na vale ni veivesu kei na naba ni PC.01 (kevaka e kilai). Me vakamatatataki na veika e kudruvaki, kei na veika sa caka oti me wali kina.